

20/10

विभाग: A

2 नीचेना यथोक्तं गृह्योक्तं अनुवाद करो।

1. भूमि करतानं च वधारे लारे ह। आकाश करतानं वधारे विसुं च ह। पवन करतानं वधुं मन्थी च ह। अग्ने दास करतानं लघुं यनातुं च ह।

आता भूमि करतानं वधारे लारे ह। पिता आकाश ए वधारे विसुं ह। मन पवन करतानं वधुं मन्थी ह। अग्ने पिता दास करतानं लघुं यनातुं ह।

अथवा:

1. वेम कुशल सारथि डाडो अने होरे ह। तेम (मन) मनुष्याने होरे ह।

आरो सारथि वेम लगामां ए डाडोने डालुमां राबो ह। तेम (मन)

मनुष्याने अक्षय्यामां आपो ह। हृदयमां रोतुं, वे सर्वदा युवागं अने अर्धशय्य लंकायान इ। ते आतुं मनं चतुस संस्य वापु धारो।

2. वंशानुं अश्वत्थ पांय पुसरतुं ह। पहेलां वंशेनो अकार करतानं मनन करतुं, अन्वयस करतानं अने लप करतानं (अन्वयस) ए विद्या परिश्राने दानं करतुं।

3 नीचे आपोला संस्कृतं प्रयोगात् 312 संस्कृतमं लभा।

3 अश्वत्थं धनं साधारतं लीयते। अथवा

3 अवतलला पृथ्याः गुणाः।

4 नीचे आपोला शब्द पर विचारणात्मक वांछे लभा।

4. मेधा - अवील धारणात्मक शक्ति, बुद्धि - धारणा करवारी, अगुन विषय-ज्ञानने धारणा करवारी - गुरुना विहित प्रथासंश शिक्षणी बुद्धिमां स्थिर वाच ह। अथवा

4. बुद्धिश्चिरं - बुद्धिमां च स्थिर रते ते चिरं पांडु अने कुलीन। पुत्र - धर्मवच - अजलवातु - लनवासमां अश साधं प्रजा-उत्तर। एतेके पूर्णं करो।

5. सर्वं परवशं दृश्यं सर्वमात्मवशं सुर्यम्।
 एतदुचितं समासेन केषां सुर्यपुरयो ॥

अथवा

5. माचारात् कर्मते ह्यायुः आचारात् इत्थिता प्रजाः।
 आचारात् धनमक्षय्यात् आचारात् एव्यलंशपाम् ॥

૧૦ સાંચ વિષય શોધીને લખા!

- 6 અરિચ્છિક
- 7 અપ્રવૃત્તા :
- 8 સુર્યા
- 9 બલકસ્ય
- 10 વિંભા

વિભાગ B

૧૨ ગાયત્રીનાં અનુવાદ લખો.

[૪૦]

11. ત્યાર પછી મનુષ્યોએ ભાગ્યવાન પુત્રાપલિને પ્રાર્થના કરી, આમારો મારો પણ વલ્યાગકારો અધારનો ઉપદેશ આપો, એમ ત્યારે પુત્રાપલિએ 'દ' એવાં અક્ષર કર્યાં. અર્થાત્ 'દાન આપો' એ અર્થનો હેતુ આ મુજબ છે. મનુષ્યો સ્વાભાવથી લોભી હોય છે. આથી તેઓ દાન કરે એવાં પુત્રાપલિનો ઉપદેશ છે.

12. વાદ્યે કવ્યું છે વરેમાર્ગુ । સાંભળ, એક લાંબા સમય પૂર્વે ચુપાપસ્થિતમાં જે કાળે કસારી હતી. અનેક ગાથા અને મનુષ્યોને મારી નામવાને લાલે મારા પુત્રો મરી ગયા અને પાતી થયા, અને હવે હું વંશ વિનાનો બની ગયાં છું. પત્ની કોઈક દામીનિકે મને ઉપદેશ આપ્યો કે આપ દાનદાની વગેરેનું આચરણ કરો.

અર્થવા

13. યજ્ઞમાન—વિવાહ સંસ્કારમાં અનેક પ્રકારના વિધિ 'આય' છે. તેમાં પ્રદક્ષિણા નામનો એક પ્રખ્યાત વિધિ છે. 'પ્રદક્ષિણા શું છે?' યુરોહિત—સામાન્ય રીતે 'પ્રદક્ષિણા' શબ્દ કોઈ પદાર્થની ચારે તરફ વર્તુલાકારે ફરવું એવું સૂચન કરે છે. પરંતુ વિવાહ સંસ્કાર વગેરેમાં પ્રદક્ષિણા શબ્દથી એક વિશેષ ક્રિયા સ્મરણમાં આવે છે!

૧૩ પુત્રાપલિ સંકલ્પમાં ઉત્તર લખા

[૪૩]

13. મુસ્તીવાં લોકે : વસન્તેન નિરૂપ્યા કલ્પેન વા ગલ્લેભિ ।

અર્થવા

13. પુત્રાપલિ : પ્રય પુત્રાઃ । તે વિવાઃ મનુષ્યાઃ, સસુરાઃ ષ મ્માસન્ ।
વિવાહલાભન ગાંધે લખા.

[૪૨]

14. પ્રદક્ષિણાઃ — પ્રદક્ષિણા એટલે ફરવું. તે ફરો — કોઈ પદાર્થ કે વસ્તુ ચારે બાજુ ગોળગોળ ફરવું — વિવાહ સંસ્કાર — ચતુર્કુડની ચારે બાજુ અગ્નિની પ્રતિનિધિ એ સ્મરણનું ફરવું — ત્યાર પછી — પ્રથમ કાળમાં તરૂં આગળ — અંતિમમાં વર આગળ રહે છે!

25 वादनी खुराह - मंडि नारापाग लउ-रचित-नलिना
 रिलोपदेश : - बुद्धि वाध - रिगार क्वा अशसिम - (2117)
 अने दानानुं उप - संकला - लालरा - मुसादरनुं मुसापुं -
 - बुद्धिना विपरीत तरी मुर्ण मुसादरना रिगार -
 संसंदर्भ नोंधे लमां. [3]

26 कथं भारात्मके धर्मि विष्वासः ?
 अनुवाद - भारी नापवणा स्वभावावाणा भारमां मेम तरीने
 विष्वासमुर्तु ?
 अस्ट्रीकरण - रिलोपदेशः भांधी - फलप्राप्त्य तु कोमेन अभांधी -
 - इतिहास एव एव - इरकां वाध - मुसादरने सोनानुं मुं वाधवा
 - लोलवरा मुसादर आपुमाणे विचारो हुं - अंरना अभांधी ए
 अमृत मुपुनुं नारावाधने - रिमस स्वभावावने वाणला जीवधा
 वाधने पुढे हुं - (अथवा)

26 नीलसर्पत न वृष्णैत सक्तिः इव अगारः ।
 अनुवाद - बेवी रीते अरिवासांना वन अवाधवाधी अगुदे
 अगारन अरकांने नधी अने न आवो एो सुजाधे वतो नधी
 अस्ट्रीकरण - श्रीमदलागावड पुराण - अगिवाभमां स्टेहमीधी
 - अचधुनोपाध्याय - अनेक गुड पासेवी हाण - मर्दज्जला

27 भोवृशंस्य परो धर्मः परमाधीव्य सैमात्मम् ।
 अनुवाद - अत्यंत श्रेष्ठ गदाधोमां इवो कितने धर्म हुं
 अस्ट्रीकरण - मराभारत - लनपर्वा - यज्ञयुक्तिविर संवापुः
 - पाणी लेवा गवेवा लाधेसां - परत न आववा - यज्ञअने
 युक्तिविर वयो संवाध - इवाने श्रेष्ठ धर्मि

28 वास्तवोने स्थानजना इम पुमानो गच्छन्तीने लमां. [4]
 1. तलः असुराः भगवन्तं पुष्पापति प्राथितवन्त ।
 2. तदा पुष्पापतिः तु इति प्रायस्त्वान् ।
 3. तु यद्व्यमित्ति ।
 4. असुराः स्वकीयतः एवा भूराः हिंसादिपराः सन्ति ।

विभागाः १

28 इकरो वांशीने पुष्पोना कितरं संस्कृतमां लमां. [4]
 1. कस्यचित् विपुस्य एकाः कुक्का कन्धका आसीत् ।
 कन्धका न कोटुमि तरुणः परिपोलुमं दृष्टत् ।

ભાગ્યવતી પંચમહાકાવ્યો વચ્ચે પાંચેય નિશાન સચાલતી -

૫. પંચમહાકાવ્યો સ્થાપિતાર : સમીક્ષણ - "ભારતીય પ્રમાણભરેણુત્તીય રૂરપં ખાયતી
યાયો ભમ સમપાવ્યં મુરપં કુદ્યુમ્ભસામર્થઃ" [6]

૪ ગુજરાતીમાં કિતર લખાં.

૩૦ યુદ્ધિલ્લિટના કિતરોથી પ્રક્ષિજ્જન થયેલો યજ્ઞ તેજા સેવક ભાદ જુદિલ
સ્વપાણુ ત્રેણે છે. ભયાર સમુદ્ધાપણી પ્રેરાઈ મનુલને જુદિલ ત્રેણ
ત્રેણે છે. તેથી

૩૧, રૂત્ત - ડાન સેવકો સવ, - મનુદ્યા સ્વભાવથી લોકી - માર તેણો
ડાન સ્વરૂપે જોડેલ.

૩૨ પુલાસીનો મિત્ર સંદા અને ગુણસ્થીનો મિત્ર મેની પલ્લી છે.

૪ સર્થ વિસ્તાર કરો. [3]

૩૩ સર્થ શબ્દોમાં કુદ્યુમ્ભ
અનુવાદ - પારનાને વરાણોલ લે સદાલુ કુલ્લરૂપ છે અને
પોરાને વરાણોલ સર્વ સર્થ સુખરૂપ છે. સુખ અને કુલ્લના
આં લક્ષણો સંપ્રોપનો જાણવાં જોડેલ.
અથવા

૩૩. દુરાહારો વિ પુકુમો -
અનુવાદ - દુરાહારી પુકુમ જ સંસારમાં ગિંદામાત્ર લખે છે. અને
લખી નિરંતર કુલ્લ પામનાર છે. લોગી રહે છે. અને કુકા વ્યાપુષ્યવાળી
જ માર છે.

૪ ખાલી જગ્યા પૂરાં. [3]

૩૪ કુદ્યુમ્ભ

૩૫ મિષલક

૩૬ પદ્યાપદ્યમ

૪ નીચે આપેલા પ્રશ્નોકાંશોને જોડો. [4]

૩૭ સર્ચ મલસન મિત્ર - માર્યા મિત્ર ગુણે સત.

૩૮ ધવા કાલ્કમથો હસ્તી - ય ચર્મમથો મુગ.

૩૯ શરૂ પ્રાયલ્લરો માર્યા - શરૂકારોમુ મુશ્યા.

૪૦ સનિત મે ગુરવો રાજગ - લક્ષ્યા બુદ્ધુપાશ્વિલા.

વિભાગ : E

૪ પરિચર્યાપ્તક વાંધ લખો. [4]

